

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: T. U.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, sídlem Křížová
25, 225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 18. 4. 2024 proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2024, č. j. X. o
invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2024, č. j. X. se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadená rozhodnutí

1. Rozhodnutím ČSSZ pracoviště Plzeň – sever č. j. X. ze dne 28. 11. 2023 byla žalovaným zamítnuta žádost žalobce o přiznání nároku na invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný při rozhodnutí vycházel z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-sever ze dne 15. 11. 2023, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 zákona 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, v platném znění. Žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 15 %.
2. Rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 2. 2024, č. j. X. byly zamítnuty námitky žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí a toto bylo potvrzeno. Podkladem pro rozhodnutí byl posudek o invaliditě ČSSZ Plzeň ze dne 7. 2. 2024, dle něhož se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž žalobce není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 10 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je vrozená hluchota vlevo a lehká pankochleární smíšená vada vpravo, ztráta dle Fowlera 36,55 %, kompenzace naslouchadlem, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole VIII. odd. A, položce 7 přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 10 %, procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Dále bylo konstatováno, že byla zahájena biologická léčba mikroskopické kolitidy, která je schválena na 6 měsíců, a z tohoto důvodu nelze toto onemocnění hodnotit jak dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a zohlednit je v posouzení invalidity, což bylo výslovně uvedeno i v posudku OSSZ, přičemž v posudku IPZS byl doplněn i nově doložený nález z gastroenterologie dokládající další podání biologické léčby. Za situace, kdy tato léčba dosud nebyla ukončena a je předpoklad zlepšení stavu či dokonce vyléčení, nelze prozatím toto onemocnění zvolit jako hlavní zapříčiňující invaliditu.

II.

Žaloba

3. Včasnou žalobou ze dne 18. 4. 2024 doručenou zdejšímu soudu následujícího dne se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného. Žalobu odůvodnil tím, že je od 17. 10. 2022 v pracovní neschopnosti pro průjmové onemocnění. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podal v roce 2023 žádost o přiznání invalidního důchodu, přičemž dne 15. 11. 2023 byl posudkovým lékařem OSSSZ jeho zdravotní stav posouzen, jeho žádost byla zamítnuta, posudkový lékař svůj posudkový závěr vystavěl na zjištění, že hlavní diagnózou mající vliv na snížení jeho pracovní schopnosti je vrozená hluchota vlevo, vpravo lehká pankochleární smíšená vada, ztráta sluchu o 36,5 % dle Fowlera s korekcí sluchadlem. Žalobce však má zato, že se lékař a v důsledku toho i správní orgán náležitě nevypořádali se zjištěním, že vedle sluchové vady trpí mikroskopickou kolitidou, refrakterní na léčbu, jež byla diagnostikována v říjnu 2022 a rozhodnutí je proto vystavěno na nesprávných důvodech. Posudek ani správní rozhodnutí se nezabývají hodnocením důkazů, tím, proč lékař vyřadil některé zprávy a jiné použil, proč trvá na tvrzení, že hlavním onemocněním je sluchová vada a nikoli průjmové onemocnění, jež jej v běžném životě omezuje v daleko vyšší míře. Tytéž výhrady se týkají i napadeného rozhodnutí.

Tvrzení lékaře a v důsledku toho i vydaná rozhodnutí považuje za nepochopitelné pro laika a v důsledku toho za zmatečné, neúplné a nepřesvědčivé.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Žalovaná dne 14. 5. 2024 ve svém vyjádření k žalobě navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen komise či PK MPSV), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení; s tím, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 7. 2. 2024 vypracovaného posudkovým lékařem pro účely řízení o námitkách s tím, že žalobcova pracovní schopnost poklesla celkem o 10 %, tedy žalobce není invalidní, jde o lehké funkční postižení. Dle zprávy I. interní kliniky FN Plzeň – gastroenterologie ze dne 18. 9.2023 byla zahájena biologická léčba mikroskopické kolitidy, jež je schválená na 6 měsíců, a proto nelze toto onemocnění hodnotit jako dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a nelze zohlednit v posouzení invalidity, jak bylo v posudku OSSZ výslovně uvedeno. V posudku IPZS byl doplněn nově doložený nález – dle gastroenterologickému nálezu MUDr. H. ze dne 4. 1. 2024 k dalšímu podání biologické léčby. Nelze proto souhlasit s výtkou žalobce, že se žalovaná jeho průjmovým onemocněním nezabývala. Pokud nebyla ukončena biologická léčba a je předpoklad zlepšení stavu či dokonce vyléčení, nelze toto onemocnění prozatím zvolit jako hlavní zapříčiňující invaliditu. Proběhlé řízení proto nepovažuje za nesprávné, posudkové řízení za neobjektivní, neboť nebylo zjištěno žádné pochybení při vyhotovení podkladového posudku, Rozhodnutí o námitkách je dostatečně odůvodněno, jsou uvedeny a konkretizovány všechny lékařské zprávy včetně nově doložených, z nichž ČSSZ vycházela, jakož i posudková rozvaha, zdravotní dokumentace byla pro posouzení a vyhotovení posudku zcela dostačující, posouzení proběhlo dle platné vyhlášky o invaliditě a v souladu se zdp. Zdravotní stav žalobce a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu dostatečném pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, neboť byly objektivizovány všechny skutečnosti týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků významných pro posudkový závěr. Posudek je dle jejího názoru úplný, správný, přesvědčivý. Důvodem uznání invalidity nejsou subjektivní pocity a úvahy žalobce, vlastní vyhodnocení zdravotních potíží a jeho zdravotního stavu, ale jediné posudková rozvaha vycházející výhradně z objektivně zjištěného zdravotního stavu posudkovými lékaři, kteří jsou ze zákona oprávněni určit, zda se již jedná o invaliditu a jakého stupně. Žalovaná neshledala žádnou vadu řízení a z tohoto důvodu na svém rozhodnutí, jež žalobce napadl žalobou, trvá.

IV.

Posouzení věci soudem

5. V dané věci soud rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 2 s. ř. s. a § 76 odst. 1 s.ř.s.
6. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

V.

Rozhodnutí soudu

7. K námitce žalobce, že jeho zdravotní stav nebyl dostatečně posouzen a jeho pracovní schopnost nebyla správně hodnocena, není soud oprávněn se vyjadřovat, protože v této věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení.
8. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4. 12. 2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
9. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů [§ 77 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25. 9. 2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobkyně – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č. j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11. 11. 2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
10. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR – pracoviště v Plzni vypracovala posudek, který byl vypracován po jednání konaném dne 26. 8. 2024 pod ev. č. SZ/2024/886-PL-4 za účasti odborné lékařky z oboru interní lékařství, jemuž žalobce nebyl přítomen, neboť dokumentace byla dostačující. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že ke dni 4. 1. 2024 - gastroenterologickým vyšetřením - byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona č. 155/1995 Sb. ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %, doba platnosti (lhůta KLP) 30. 6. 2025.
11. PK MPSV uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s negativním dopadem na pracovní schopnost, jehož rozhodující příčinou je mikroskopická kolitida, dg. v. 10/2022, refrakterní na léčbu první i druhé linie, na biologické terapii (od 9/2023), zatím neúplná remise. Negativním prognostickým faktorem je fumátorství a pozitivní rodinná anamnéza, s delším odstupem je však na zavedené biologické léčbě předpoklad dalšího zlepšování. Mezi posudkově významné komorbidity patří lehká sluchová porucha významněji neprogredující, a středně těžká anxiózně depresivní porucha, t.č. bez nutnosti terapie. Komise nebyla v souladu s posudkovým hodnocením prvoinstančního ani námitkového řízení, konstatovala, že se jedná o divertikulární postižení tračníku, syndrom dráždivého střeva, jiné funkční střevní poruchy, se silnějšími trvalými symptomy s průjmy a spazmy několikrát denně. Celková

míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 35 % dle kapitoly XI, odd. C, položky 6, písmene b, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Na horní hranici taxačního rozmezí hodnoceno s ohledem na trvání a nepříznivý průběh postižení a na komorbiditu, zohledněna byla i profese-řidič z povolání. Z doložených lékařských nálezů nelze prokázat u ostatních uvedených onemocnění takové závažné funkční postižení, aby byla splněna podmínka pro použití § 3 odst. 1 citované vyhlášky, není ani důvodu pro použití § 4 citované vyhlášky. K datu vydání napadeného rozhodnutí (6. 2. 2024 – správně 15. 2. 2024 pozn. soudu) byl zjištěn DNZS ve smyslu ust. § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Žalobce je invalidní dle § 39 odst. 1 citovaného zákona, jde o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) citovaného zákona. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není schopen práce s nadměrnou fyzickou námahou, práce přesčas, práce v nočních a střídavých směnách, ve vynuceném tempu. Je schopen práce fyzicky lehčí, s menšími nároky na fyzické schopnosti, v menším rozsahu a intenzitě, za dodržení výše uvedených obecných pracovních kontaindikací. Den vzniku invalidity 4. 1. 2024 je dán gastroenterologickým vyšetřením dokládajícím negativní dopad postižení na pracovní schopnosti i s odstupem 1 roku po stanovení diagnózy a zahájení cílené léčby. Platnost stanovena vzhledem k možnosti zlepšení stavu při zavedené léčbě omezeně na 1,5 roku do 30. 6. 2025, dále dle vývoje klinického stavu (v 2/2025 v plánu kontrolní biopsie k posouzení efektu biologické léčby).

12. Podle § 39 odst. 1, 2 a 3 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a jestliže poklesla o nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
13. Podle § 38 písm. a) zákona 155/1999 Sb., o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
14. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ č. j. X. ze dne 28. 11. 2023 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Uvedeným rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 28. 8. 2024 má soud za prokázané, že žalobce byl invalidní pro invaliditu prvního stupně ke dni 4. 1. 2024, tedy ke dni, jenž předcházela napadenému, nikoli však prvostupňovému rozhodnutí. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána důvodně a soud proto, aniž ve věci nařídil jednání, žalobě v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení pro

vady řízení dle § 78 odst. 1, 4 s.ř.s. spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaný si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce odpovídal druhému stupni invalidity již ke dni 4. 1. 2024, když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 35 %, avšak lékařem OSSZ byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti žalobce 15 % a lékařem ČSSZ 10 %.

15. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle shora uvedeného posudku PK MPSV invalidní pro invaliditu prvního stupně a to od 4. 1. 2024, o čemž vydá rozhodnutí, jež bude mimo jiné obsahovat i datum vzniku invalidity. Vydáním nového rozhodnutí bude realizován i tento rozsudek, když rozhodnutí o přiznání invalidity od uvedeného data by byla vydala žalovaná v případě zjištění již na základě posouzení zdravotního stavu žalobce v rámci řízení o námitkách. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
16. O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalovanému tak vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, avšak tento nebyl v řízení zastoupen advokátem a náhradu nákladů řízení, jež mu v důsledku toho nevznikly, nepožadoval, a proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 8. 11. 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně